

KANCELÁRIA ÚSTREDNÉHO RIADITEĽA ŠVPS SR INFORMUJE

OBCHOD S RUSKOU FEDERÁCIOU

V roku 2004 a 2008 sa uskutočnila inšpekčná návšteva veterinárnych inšpektorov z Federálnej služby pre veterinárny a fytosanitárny dozor Ruskej federácie v Slovenskej republike, za účelom schvaľovania prevádzok v Slovenskej republike majúcich záujem vyvážať produkty do Ruskej federácie.

Inšpektori Ruskej federácie doposiaľ skontrolovali 36 prevádzkarní, 18 prevádzkarní splnilo ruské veterinárno-sanitárne požiadavky a normy. Schválené prevádzkarne môžu do Ruskej federácie exportovať výrobky, pre ktoré boli schválené.

Informácia týkajúca sa vývozu zásielok živočíšneho pôvodu do Ruskej federácie, vrátane zásielok v osobnej batožine

Stála misia Ruskej federácie pri EÚ informuje, že prevádzkárne, spoločnosti, organizácie a občania môžu dovážať živé zvieratá, produkty živočíšneho pôvodu a živočíšne krmivá do Ruskej federácie len na základe písomného povolenia vydaného hlavným štátnym veterinárnym inšpektorom Ruskej federácie. Tieto povolenia sa vyžadujú aj pri dovoze zásielok živočíšneho pôvodu v osobnej a príručnej batožine.

ÚRADNÉ KONTROLY POTRAVIN ŽIVOČÍŠNEHO PÔVODU AD HOC – PREVIERKY PREDVIANOČNÉHO PREDAJA 2008

V období od 19.11.2008 do 14.12.2008 bolo veterinárnymi inšpektormi regionálnych veterinárnych a potravinových správ skontrolovaných spolu 1108 predajní, v ktorých bolo vykonaných 995 kontrol. Nedostatky boli zistené v 173 predajniach. Skontrolovalo sa 65 miest určenia. Celkovo bolo odobratých na laboratórne vyšetrenie 557 vzoriek.

Pri kontrole mäsa na mieste sa zistilo 54 nedostatkov. Z toho v 24 prípadoch išlo o nedostatky v hygiene predaja, a uskladnenia (skladovanie nezlučiteľných tovarov, osobná hygiena, námrazy a čistota chladničiek), v 7 prípadoch boli preukázané nedostatky v dokumentácii, 3x nedostatok v DS/DMT, 1x nevyhovoval teplotný režim, v označovaní bola nájdená chyba v jednom prípade a zistených bolo ďalej 18 ostatných nedostatkov. Na trh sa zakázalo umiestniť 157 kg mäsa.

Pri kontrole mäsa v mieste určenia podľa zákona č. 39/2007 Z.z. na mieste bolo zistených 6 nedostatkov, z toho 1x dokladová dokumentácia a 5 x označovanie. Na trh sa zakázalo umiestniť 238 kg mäsa.

Pri kontrole maloobchodného predaja mäsových výrobkov na mieste bolo zistených spolu 213 nedostatkov, pri hygiene

predaja a uskladnenia 63x, 40x po uplynutí dátumu spotreby alebo dátumu minimálnej trvanlivosti, 25x boli nájdené nedostatky v teplotných režimoch. Chyby v označovaní sa zistili 81x a chyby v dokumentácii boli zistené 4x. Na trh sa zakázalo umiestniť 336,7 kg mäsových výrobkov.

Pri kontrole predaja mlieka a mliečnych výrobkov bolo zistených spolu 100 nedostatkov, z toho 34x v dátume spotreby a v dátume minimálnej trvanlivosti, 21x v označovaní, 3x bola nájdená neúplná dokumentácia a 33x v hygiene predaja. Teplota skladovania nevyhovovala v 9 prípadoch. Za zistené nedostatky bol vydaný zákaz uvádzania na trh 220,3 kg výrobkov.

Pri kontrole predaja rýb a produktov rybolovu bolo zistených 52 nedostatkov. Z toho 23x sa našli nedostatky v hygiene uskladňovania a predaja. Teplota skladovania nevyhovovala v 3 prípadoch, v označovaní bolo zistených 11 nedostatkov, v DS /DMT 14 nedostatkov, 1 nedostatok bol v dokladoch. Bol vydaný zákaz uvádzania na trh 139,48 kg produktov rybolovu.

Pri maloobchodnom predaji produktov rybolovu sa stiahlo z trhu 4,2 kg.

Pri kontrole predaja vajec v maloobchodných predajniach, alebo pri ambulantnom predaji sa zistilo spolu 26 nedostatkov. Z toho v hygiene predaja a uskladňovania 3 a v označovaní 15x, teplotný režim nevyhovoval 6x, dokladová dokumentácia nebola úplná v 2 prípadoch.

Pri kontrole predaja medu sa našli 3 nedostatky, pri hygiene predaja 2x a 1x bol zistený predaj po DS.

Pri všetkých komoditách bol v 67 prípadoch podaný návrh na zahájenie správneho konania, v 48 prípadoch sa komodity stiahli z predaja, v 59 prípadoch boli nedostatky odstránené na mieste v priebehu kontroly.

ÚPRAVA MIMORIADNYCH NÚDZOVÝCH OPATRENÍ

Od 1.4.2008 sa v SR vykonáva celoročný monitoring BT u sentinelových zvierat a entomologický prieskum; vyšetrojú sa aj zvieratá privezené z iných členských štátov a vyvážané zvieratá. Za obdobie apríl až november 2008 bolo sérologicky vyšetrených 16 417 zvierat a virologicky 787 zvierat s negatívnym výsledkom. V decembri 2008 už nebola zaznamenaná aktivita pakomárikov. Na území SR boli nálezy BT u zvierat dovezených z Holandska a Francúzska. Na území Slovenskej republiky zasahujú dve reštrikčné zóny, na západnom Slovensku zóna z Českej republiky a na východnom Slovensku zóna z Maďarskej republiky. Slovenská republika v tejto súvislosti prezen-

tovala na zasadnutí stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat zámer zmenšiť územia reštrikčných zón zo 150 km na 100 km okolo ohnisk. **Európska Komisia reagovala veľmi pozitívne a uviedla Slovenskú republiku ako vzor pre ostatné členské štáty, pokiaľ ide o realizáciu monitoringu a jeho vyhodnocovanie. Európska Komisia podporila náš zámer a zo strany členských štátov neboli vznesené žiadne pripomienky.**

Na základe tohto rokovania bola vymedzená zakázaná zóna zhubnej katarálnej horúčky oviec v mimoriadnom núdzovom opatrení nasledovne:

- v súvislosti s výskytom ohniska v Maďarsku v okresoch: Lučenec, Póltár, Rimavská Sobota, Revúca, Rožňava, Gelnica, Košice
- okolie, Košice – mesto, Trebišov,
- a v súvislosti s výskytom ohniska v Českej republike v okresoch: Malacky, Skalica, Senica, Myjava.

USMERNENIE NA ZAVEDENIE INFORMÁCIE O POTRAVINOVOM REŤAZCI (IPR) PRE TEĽATÁ A KONE

Od 1. januára 2009 sa uplatňuje nová legislatívna požiadavka na IPR pre teľatá a kone. Podľa oddielu III Prílohy II Nariadenia (ES) č. 853/2004 v platnom znení **musia prevádzkovatelia potravinárskych podnikov prevádzkujúci bitúnky na zabíjanie domácich kopytníkov požadovať, prijať a skontrolovať IPR pre teľatá a kone a konať podľa nich**, ako je to ustanovené v tomto oddieli nariadenia. IPR sa musí uplatňovať v postupoch založených na zásadách HACCP prevádzkovateľa bitúnku.

Účelom tohto usmernenia je zabezpečiť, aby sa IPR obmedzovala na tie informácie vyžadované Nariadením (ES) č. 853/2004 v platnom znení, ktoré priamo využije prevádzkovateľ bitúnku aj úradný veterinárny lekár RVPS, ktorý vykonáva prehliadky teliat alebo koní na bitúnku.

Prevádzkovateľ bitúnku, ktorý sa po zhodnotení príslušnej IPR rozhodne prijať zvieratá do priestorov bitúnku, musí IPR bezodkladne sprístupniť príslušnému úradnému veterinárnemu lekárovi a musí mu pred prehliadkou *ante mortem* oznámiť všetky informácie, ktoré môžu vyvolávať zdravotný záujem.

IPR musí byť na bitúnok poskytnutá vopred alebo môže sprevádzať zvieratá na bitúnok. Zavedením IPR nie sú dotknuté požiadavky na ďalšiu sprievodnú dokumentáciu, ktorá sa týka zdravia zvierat a identifikácie zvierat, ako sú sprievodné dokumenty na premiestňovanie zvierat na bitúnok, zdravotné certifikáty v prípade

Vyhodnotenie vianočných cielených kontrol 2008 – Potraviný rastlinného pôvodu

KVPS	Počet kontrol	kontrola označovania (počet druhov)						odber vzoriek (počet)					
		cukrovinky a čokolády		medovina		ovocie a zelenina		cukrovinky a čokolády		medovina		ovocie a zelenina	
		K	N	K	N	K	N	O	N	O	N	O	N
Bratislava	82	1444	13	2	0	1199	0	9	0	2	0	12	2
Trnava	158	4958	23	6	0	2193	78	9	0	4	0	13	2
Nitra	138	3761	9	91	0	1930	9	7	0	1	0	14	3
Trenčín	148	4333	5	16	0	3160	3	3	1	4	0	1	0
Žilina	138	3366	4	42	0	2270	1	5	0	0	0	41	0
Banská Bystrica	142	6447	0	84	0	3081	0	5	1	2	0	28	2
Prešov	190	2041	7	6	0	1681	4	4	0	0	0	24	2
Košice	217	9399	31	3525	6	4662	69	15	1	3	1	33	0
Spolu	1213	35749	92	3772	6	20176	164	57	3	16	1	166	11

K – počet skontrolovaných druhov

O – počet odobratých vzoriek

N – počet druhov s nedostatkom

Spolu bolo vykonaných 1 213 kontrol. Priamo na mieste bolo prekontrolovaných 59 697 druhov tovaru, z ktorých nevyhovelo požiadavkám legislatívy 262 druhov, čo predstavuje 0,44 %. Celkovo bol pozastavený predaj tovaru v množstve 1 998,25 kg. Do laboratórií štátnych veterinárnych a potravinových ústavov bolo spolu zaslaných 239 vzoriek, z toho nevyhovelo 15 vzoriek, čo predstavuje 6,28 %.

zvierat z iných členských štátov, pasy nepárnokopytníkov a hovädzieho dobytku.

VYHODNOTENIE PETÍCIÍ, SŤAŽNOSTÍ A INÝCH PODANÍ ZA ROK 2008

Štátna veterinárna a potravinová správa SR a ňou riadené organizácie prijali v roku 2008 celkom 56 sťažností a z roku 2007 – 6 sťažností. Prešetrovaných bolo celkom 54 sťažností, nevybavených do 31.12.2008 bolo celkom – 0 sťažností. Opodstatnených sťažností bolo celkom 18.

V roku 2008 došlo k poklesu podaných sťažností. Úmerne k tomu klesol aj počet prešetrovaných a opodstatnených iných podaní. Bez zmeny zostal charakter problémov, ktoré trápia sťažovateľov, pretože sťažnosti a iné podania za minulé roky poukazovali na rovnaké porušenia a na tie isté nedostatky ako v roku 2007.

TRILATERÁLNE ROKOVANIE SK, HU A EK

V týchto dňoch prebieha príprava trilaterálneho rokovania so zástupcami Maďarskej

republiky a Európskej komisie, ktoré by sa malo konať v Bratislave 12. a 13. marca 2009. Na rokovaní sa zúčastnia odborníci v oblasti zdravia zvierat a laboratórnej diagnostiky KMO.

Témou rokovania bude klasický mor ošpaných v SR a MR. Prvý deň rokovania bude venovaný epizootologickej situácii, laboratórnej diagnostike, vakcinačným plánom, a stratégii na kontrolu tohto ochorenia v budúcnosti v oboch štátoch. Počas druhého dňa bude prebiehať spoločná diskusia smerujúca k spoločnej stratégii kontroly tohto ochorenia.

PANDEMICKÁ KOMISIA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

16.02.2008 sa na Ministerstve zdravotníctva SR bude konať rokovanie pandemickej komisie vlády SR. Na rokovaní bude prezentovať ústredný riaditeľ ŠVPS SR informáciu o vývoji vtáčej chrípky v okolitých krajinách a vo svete, prognózu možného vzniku ohnisk vtáčej chrípky v SR a návrh opatrení. V prípade podozrenia a výskytu ochorenia u hydiny a voľne žijúcich vtákov sa bude postupovať podľa Národného pohotovostného plánu.

MVDr. Milan Matuš
ŠVPS SR, Bratislava

EURÓPSKY ÚRAD PRE BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN

EFSA odporúča upravené najvyššie prípustné množstvá vitamínu A v krmivách pre zvieratá, ktoré sú určené na produkciu potravín

Vedecký panel pre aditívne látky a produkty alebo látky používané do krmív Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA's FEEDAP) prijal stanovisko, týkajúce sa dôsledkov používania vitamínu A v krmivách pre zvieratá a odporučil upraviť najvyššie prípustné množstvá v krmivách pre zvieratá určené na produkciu potravín. Odporučil tiež regulovanie doplnkových krmív¹ používaných v kombinácii s iným krmivom alebo krmovinou, aby sa zabránilo nadbytočnej hladine vitamínu A ako aj monitorovanie vitamínu A v potravinách, napr. v pečeni a poskytovaní vhodných odporúčaní na pomoc spotrebiteľom, aby sa vyhlili jeho nadbytočným príjmom.

Európska komisia požiadala EFSA o odhad príjmu vitamínu A populáciou a posúdenie vedeckého dôkazu v súvislosti s možným rizikom výskytu zdravotných problémov týkajúcich sa zdravia kostí u starých ľudí a ktoré súvisia s vysokým príjmom tohto vitamínu, vrátane dvoch správ zo Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a z Francúzska. Použitie vitamínu A vo výžive zvierat

je pre konzumentov dôležitý fakt, pretože vitamín A zostáva v potravinárskych výrobkoch živočíšneho pôvodu, a teda sa podieľa na zvýšení jeho celkového príjmu u človeka. Vitamín A je esenciálnym nutričným prvkom pre ľudí i zvieratá, ktorý podporuje zrak, normálny rast a vývoj. Do krmív sa pridáva, aby sa dosiahli nutričné potreby a legislatíva EÚ ustanovila pre hospodárske zvieratá určené na výkrm jeho najvyššie prípustné množstvá.

ZÁŤAŽ SPOTREBITEĽOV

Panel posúdil záťaž spotrebiteľov vitamínom A z rôznych zdrojov našej stravy a použil pritom štúdie z niekoľkých krajín EÚ. Zistil, že u malej časti európskej populácie sa môže vyskytnúť riziko z prekročenia bezpečného horného limitu (UL) 3 000 µg na deň, ktorý stanovil vedecký výbor pre Potraviný v roku 2002. Najvyššie riziká prekročenia UL sú z konzumácie pečene – obsahuje vysoké koncentrácie provitamínu vitamínu A – a z užívania vitamínu A ako doplnku. Dôležitým zdrojom sú tiež mliečne výrobky, hlavne v strave obyvateľov severnej Európy.

V menšom množstve prispievajú aj vajcia a významným zdrojom nie sú ryby a iné druhy mias.

Kvantitatívne korelácie medzi príjmom retinolu a rizikom vzťahujúcim sa k zdraviu kostí, ktoré by odôvodnili nižšie UL pre starších ľudí nemohli byť ustanovené. Experti EFSA považovali za odôvodniteľné odporúčanie pre tých, u ktorých je najvyššie riziko výskytu osteoporózy a zlomenín kostí – hlavne u žien v post-menopauze – obmedziť príjem na menšiu hladinu ako 1 500 µg na deň dovedy, kým nové údaje neukážu potrebu prehodnotiť UL. Panel poznamenal, že zdravie kostí ovplyvňujú rôzne výživové faktory, vrátane vitamínu D, vápnika a zinku, ktoré tiež treba brať do úvahy, keď sa ľuďom poskytujú odporúčania súvisiace so stravovaním.

ODPORÚČANIA NA VÝŽIVU ZVIERAT

Panel odporučil tým, ktorí riadia riziko, aby zvážili ustanovenie nových najvyšších prípustných množstiev vitamínu A vo výžive

¹ Doplnkové krmivá sú zmesi krmív s vysokým obsahom niektorých zložiek, ale z dôvodu ich zloženia sú dostatočné na zabezpečenie dennej krmnej dávky ak sa používajú v kombinácii s inými krmivami.

zvierat určených na produkciu potravín – ošípaných, hovädzieho dobytku a hydiny. Tieto hladiny by umožnili vyvarovať sa u konzumentov nadbytočne vysokým príjmom vitamínu A, bez negatívnych vplyvov na zdravie a úžitkovosť zvierat. Niektoré z odporúčaní Panelu týkajúcich sa limitov sú podstatne nižšie ako súčasné limity. Napríklad, navrhovaná hladina pre výkrmové ošípané je približne polovica súčasného množstva povoleného legislatívou EÚ.

Názor EFSA bol posunutý Komisiou ako podklad na ďalšiu diskusiu s členskými štátmi o aspektoch riadenia rizika.

Pozri opinion on the consequences for the consumer of the use of vitamin A in animal nutrition.

Poznámky:

Použitie vitamínu A ako aditívnej látky vo výžive zvierat v súčasnosti autorizuje Nariadenie č. 183/2003 ako výživová aditívna látka.

Provitamín A sa zistil iba v potravinách živočíšneho pôvodu, aj keď niektoré druhy ovocia a zeleniny obsahujú zložky nazývané karotenoidy, ktoré sa môžu v organizme konvertovať na vitamín A. Provitamín A sa našiel v potravinách živočíšneho pôvodu, je tiež známy ako retinol a jeho estery. Nazýva sa retinol, pretože súvisí s fungovaním sietnice.

UL, ktorý ustanovil Vedecký výbor pre potraviny (SCF) v roku 2002 je 3 000 µg/deň RE z provitamínu A denne. SCF sa domnieva, že to nemusí byť adekvátna hranica bezpečnosti vo vzťahu k možnému zníženiu

hustoty kostí a rizika zlomenín kostí a že by mohlo byť odôvodniteľné obmedzenie príjmu provitamínu A na 1 500 µg RE na deň u žien v post-menopauze, u ktorých je zvýšené riziko osteoporózy a zlomenín kostí.

Panel FEEDAP posúdil 4 národné štúdie týkajúce sa príjmu vitamínu A u dospelých (Veľká Británia, Nemecko a Holandsko) a 1 u detí. Panel tiež vykonal separátny výpočet príjmu vitamínu A u dospelých vychádzajúci z prehľadov spotreby potravín v rámci projektu European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC), ktorý bol publikovaný v roku 2002 (s 27 študijnými centrami, 10 európskymi krajinami, konzumovaním zodpovedajúcich skupín potravín.)

Ing. Z. Theisová, MP SR Bratislava

Spoločná záverečná správa o vývoji a zdrojoch zoonóz a pôvodcoch zoonóz v Európskej únii za rok 2007

Zoonózy sú nákazy a ochorenia prenosné zo zvierat na ľudí. Infekcie je možné nadobudnúť priamo od zvierat alebo konzumáciou kontaminovaných potravín. Vážnosť týchto ochorení u ľudí môže variovať od miernych symptómov až k život ohrožujúcim stavom.

Samotné predchádzanie výskytu zoonóz je založené na identifikácii hlavných zdrojov infekcií či už u zvierat alebo v potravinách. Pre tento účel sa zhromažďujú a analyzujú informácie zamerané na ochranu zdravia ľudí z celej Európskej únie (EÚ).

27 členských štátov EÚ zaslalo Európskej komisii (EK) a Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) v roku 2007 informácie o výskyte zoonóz a pôvodcoch zoonóz. Ďalšie informácie o prípadoch zoonóz u ľudí boli získané z Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC).

Kampylobakteriáza bola v roku 2007 opäť najčastejšie hláseným zoonotickým ochorením u ľudí v EÚ s 200 507 hlásenými a potvrdenými prípadmi, pričom väčšina ČS hlásila zvýšený počet prípadov. Salmonelóza bola druhou najčastejšie zaznamenanou zoonózou zodpovednou za 151 995 potvrdených prípadov u ľudí. V priebehu posledných štyroch rokov má salmonelóza v EÚ klesajúci

charakter so štatisticky významnou tendenciou.

U potravín bolo najvyššie percento pozitívnych vzoriek na *Campylobacter* opäť u čerstvého hydínového mäsa, kde v priemere až 26 % vzoriek bolo pozitívnych. *Campylobacter* bol detegovaný aj u živej hydiny, ošípaných a hovädzieho dobytku. Hlásené percento pozitívnych vzoriek na *Campylobacter* zostalo na najvyššej úrovni a celkové zníženie počtu pozitívnych vzoriek nebolo evidentné.

Salmonella sa najčastejšie vyskytovala v čerstvej hydine (5,5 %) a bravčovom mäse (1,1 %). Niektoré ČS hlásili 0,8 % vzoriek pozitívnych na baktériu *Salmonella* prítomnú vo vajciach, kým v mliečnych produktoch, zelenine a ovoci bol jej výskyt zriedkavý. U populácie zvierat bola *Salmonella* najčastejšie detegovaná v kŕdľoch hydiny. Po prvý raz v roku 2007 ČS implementovali na povinnej báze nové kontrolné programy na *Salmonellu* v kŕdľoch kury domácej (*Gallus gallus*).

Počet prípadov listeriózy u ľudí ostal oproti minulému roku 2006 na tej istej úrovni s 1554 potvrdenými prípadmi. Vysoký stupeň mortality (20 %) bol zaznamenaný u populácie starších ľudí. Baktéria *Listeria monocytogenes* bola zriedkakedy detegovaná nad hornou

hranicou limitu u potravín určených pre priamu konzumáciu, pričom tieto poznatky boli zistené u údených rýb a iných rybácich produktov určených na priamu konzumáciu, ďalej to boli mäsové produkty určené na priamu konzumáciu a syry.

Výskyt bovinnej brucelózy ostal na komunitárnej úrovni v porovnaní s rokom 2006 do značnej miery nezmený, zatiaľ čo bovinná tuberkulóza a brucelóza oviec/kôz sa trochu znížila. U ľudí bolo potvrdených 542 prípadov brucelózy, pričom množstvo hlásení má klesajúci charakter.

V roku 2007 boli hlásené tri prípady besnoty u ľudí, pričom u všetkých troch prípadov bola infekcia získaná mimo Európy. Besnota sa stále vyskytovala u domácich a divo žijúcich zvierat v oblasti Baltiku a v niektorých východných častiach Európy.

V roku 2007 bolo v EÚ nahlásených 2 905 prípadov infekcie verotoxín tvoriacimi kmeňmi *Escherichia coli* (VTEC). Infekcia VTEC bola najčastejšie hlásená u hovädzieho dobytku a výskyt u hovädzom mäse.

Viac informácií môžete nájsť:

http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1211902267941.htm

Ing. Z. Theisová, MP SR Bratislava

Aktualizovaný zoznam organizácií podľa čl. 36 pre spoluprácu s EFSA

1. Výskumný ústav živočíšnej výroby
2. Úrad verejného zdravotníctva SR
3. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad
4. Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
5. Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava
6. Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín
7. Výskumný ústav potravinársky
8. Štátny veterinárny a potravinový ústav Košice
9. Slovenská zdravotnícka univerzita
10. Univerzita veterinárskeho lekárstva
11. Slovenská poľnohospodárska univerzita
12. Slovenská technická univerzita v Bratislave, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie
13. Farmaceutická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave
14. Neuroimunologický ústav, Slovenská akadémia vied
15. Štátny veterinárny ústav Zvolen
16. Ústav genetiky a biotechnológií rastlín, Slovenská akadémia vied

Ing. Z. Theisová, MP SR Bratislava

HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ ATESTAČNEJ PRÍPRAVY VETERINÁRNYCH LEKÁROV II

Atestačná príprava II. stupňa

Knežo, J.

Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Cesta pod Hradovou 13/A, 041 77 Košice, Slovenská republika

V zmysle Vyhlášky MŠ č. 49/67 Zb. o postgraduálnom štúdiu na vysokých školách sa od roku 1972 začalo so špecializačnou atestáciou II. stupňa zameranou na prípravu odborných veterinárnych lekárov KVV a OVZ (krajské, resp. okresné veterinárne zariadenie) na špecializačné postgraduálne štúdium – špecializačnú atestáciu II. stupňa.

Špecializačné postgraduálne štúdium – atestáciu II. stupňa a prípravu organizoval ÚDVL v spolupráci s VŠV Košice na základe dohody, uzavretej medzi VŠV Košice a ŠVS Bratislava dňa 10.1.1976.

Príprava na atestačnú skúšku (špecializačné školenia) bola rozvrhnutá do štyroch dvojtyždňových kurzov (4 semestrov) na 2 roky. Neskôr príprava bola skrátená na tri dvojtyždňové kurzy.

Atestácia II. stupňa bola povinná pre vedúcich pracovníkov (odborná, resp. inšpekčná skupina, vedúci veterinárnych stredísk). Špecializačné školenia v postgraduálnom štúdiu sa konali v smeroch: Chov a choroby HD, Chov a choroby ošipáných, Chov a choroby hydiny, Hygiena potravín, Výživa a dietetika, Ochrana socialistických veľkochovov, Chov a choroby oviec, Chov a choroby hydiny, Laboratórna diagnostika, Chov a choroby včiel, rýb, poľovnej zveri a kožušinových zvierat.

Atestáciou II. stupňa od roku 1989 (Vyhl. MPVŽ SSR č. 189/1989 Zb.) pod novým názvom „špecializačná príprava II. stupňa“ získaval veterinárny lekár (príp. absolvent inej VŠ) špecializáciu II. stupňa na vykonávanie odbornej činnosti. Vykonávala sa vo forme školení v smeroch: Veterinárna starostlivosť v chovoch veľkých prežúvavcov, malých prežúvavcov, prasiat, hydiny, malých zvierat, veterinárna starostlivosť o zver, epizootológia, výživa a dietetika, hygiena potravín a iné.

V rokoch 1972–1979 sa konalo spolu 61 kurzov špecializačnej prípravy II. stupňa, čo predstavuje tesmer 8 kurzov ročne, s účasťou v priemere 28 atestantov/kurz. Podobne aj v rokoch 1992–1994, ale s výrazne nižšou účasťou (v priemere 18 frekventantov/kurz).

V zmysle Výnosu MP SR č. 28/2001/2-100 z 25. februára 2001 sa atestačná príprava II. stupňa vykonávala pod názvom „Atestačná príprava na získanie 2. atestácie“ (§ 4 nahrádzať termín „špecializačná príprava“ termínom „atestačná príprava“). Vykonávala sa v tých istých veterinárnych odboroch ako atestačná príprava na získanie 1. atestácie a z veterinárnej starostlivosti so zameraním na hygienu krmív, ekológiu a veterinárnu farmá-

ciu, v rozsahu ako v predošlom období. Zmenou bol systém atestačných skúšok, ktorý doteraz predstavoval prezentáciu predloženej písomnej atestačnej práce a ústnu skúšku z daného odboru (2 skúšobné otázky), v zmysle výnosu skúška pozostávala z obhajoby atestačnej práce.

V rokoch 2004–2007 sa konalo spolu 7 kurzov atestačnej prípravy na získanie 2. atestácie, s počtom 72 účastí (priemer 10,3 frekventantov/kurz). Počet atestantov na skúškach však bol minimálny (22/8 termínov).

V súčasnosti sa atestačná príprava II. stupňa realizuje v zmysle Vyhlášky MP SR č. 480/2007 Z. z. o postgraduálnom vzdelávaní veterinárnych lekárov, pod názvom „Atestačná príprava na atestačnú skúšku druhého stupňa“. Pozostáva z dvoch päťdňových kurzov rozvrhnutých na dva roky. V zmysle vyhlášky získanie atestácie druhého stupňa spočíva v odbornej príprave, v predložení písomnej atestačnej práce a následnou úspešne absolvovanou atestačnou skúškou. Príprava na atestáciu druhého stupňa sa vykonáva z jedného z odborov uvedených pri atestácii I. stupňa. Súčasťou prípravy je písomná atestačná práca, ktorú je nevyhnutné predložiť do šiestich mesiacov po absolvovaní prípravy na atestačnú skúšku.

Zámerom písomných atestačných prác je naučiť atestanta pracovať s literatúrou (vyhľadávanie a spracovávanie, citovanie autorov), spracovávať, štatisticky vyhodnocovať, analyzovať a interpretovať výsledky experimentov (prípadne výsledkov získaných zo štatistických hodnotení), dokázať analyzovať riešenú problematiku (problému v praxi) a vyvodiť závery, navrhnúť riešenie, písať odborné články (príspevky) a ich prezentáciu, prípadne aj základom vedeckej práce.

Téma atestačných prác má riešiť určitý konkrétny a aktuálny problém na úseku veterinárnej starostlivosti v pôsobnosti organizácie. V súčasnosti sú to témy zamerané na problémy zdravia zvierat (monitoring a tlmenie nákaz zvierat, napr. KMO, IBR, besnota, mor včelieho plodu a iné), hygieny potravín (napr. kvalita mäsových výrobkov, kvalita surového kravského mlieka), laboratórnej diagnostiky, monitoringu reziduí, atď., ďalej zhodnocovanie a analýza pracovných činností v oblasti pôsobenia veterinárneho pracovníka.

Doteraz bolo odovzdaných a obhájených 1 303 písomných atestačných prác. Práce sú v evidencii IVVL, témy atestačných prác (od roku 2000) sú zverejnené na našej webovej stránke, novšie (od roku 2003) aj s anotačnými

mi záznamami. Mnohé práce sú na dobrej i veľmi dobrej úrovni a boli prínosom pre aktuálnu problematiku v oblasti veterinárnej starostlivosti v regióne.

Atestácia druhého stupňa ako osobitný kvalifikačný predpoklad nie je povinná pre úradných veterinárnych lekárov zaradených do štátnej služby.

Atestácia druhého stupňa je však predpokladom pre zaradenie do funkcie predstaveného (§ 9 zákona č. 312/2001 Z. z.), kde sa vyžaduje vysokoškolské veterinárne vzdelanie II. stupňa, t.j. ústredného riaditeľa ŠVPS SR, riaditeľa KVPS, RVPS, ÚŠKVBL, riaditeľa odborného úseku (sektie), vedúceho odboru, vedúceho oddelenia. Pre menovaný okruh štátnych zamestnancov je získanie atestácie druhého stupňa povinné (vedecká hodnosť PhD. alebo CSc. je jej adekvátnym ekvivalentom, § 6 odsek 4 vyhlášky).

Vážnym problémom a nedostatkom atestácie druhého stupňa bolo, že značná časť absolventov atestačnej prípravy 2. stupňa neodovzdala písomnú atestačnú prácu, a teda neabsolvovala záverečnú skúšku, čím táto atestačná príprava nesplnila svoj zámer. Bolo to aj vinou nadmernej benevolencie zo strany nadriadených, ktorí tento stav atestantom tolerovali. Uvedený služobný predpis ŠVPS SR však už upozorňuje, že v prípadoch neukončenia atestačnej prípravy záverečnou skúškou (na základe Dohody o zvyšovaní kvalifikácie štátneho zamestnanca – dohoda zamestnávateľa so zamestnancom), týka sa to atestácie 2. stupňa, bude väčšia časť z celkovej sumy vynaložených nákladov služobným úradom na prípravu zamestnancovi zosobnená.

Záverom možno konštatovať, že systém atestácií veterinárnych lekárov sa osvedčil a získal si uznanie v odborných kruhoch i vo verejnosti, dokonca i v zahraničí, porovnateľný je jedine s atestáciami humánnych lekárov. Je vhodnou formou na prípravu úradného veterinárneho lekára na kvalifikovaný výkon odborných činností na danom úseku. Zo strany IVVL i príslušných lektorov je obom atestáciám venovaná náležitá pozornosť. Žiaľ, pre súčasný platový poriadok (pre štátnych zamestnancov), ktorý nezohľadňuje atestácie, nie sú atestácie pre úradných veterinárnych lekárov dostatočne motivujúce. Napriek uvedenému je potešiteľné, že záujem o atestáciu 2. stupňa stále je, aj keď nie je povinná, a pravdepodobne by bol ešte väčší, ak by to veterinárnym organizáciám umožnili finančné prostriedky na vzdelávanie.

INFORMÁCIE K PRIJÍMACIEMU KONANIU NA UVL V KOŠICIACH NA AKADEMICKÝ ROK 2009/2010

1. Študijné programy (ďalej len „ŠP“):

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach na akademický rok 2009/2010 otvára tieto **bezplatné študijné programy**:

- Všeobecné veterinárske lekárstvo (VVL)
- Hygiena potravín (HP)
- Kynológia denná forma štúdia (K-D)
- Kynológia externá forma štúdia (K-E)
- Farmácia
- Bezpečnosť krmív a potravín denná forma štúdia (BKaP-D)
- Bezpečnosť krmív a potravín externá forma štúdia (BKP-E)

Študent si môže napísať do prihlášky len jeden ŠP. Prestupy z ŠP na ŠP nie sú možné. Pre ďalší zvolený ŠP je potrebné vypísať novú prihlášku o štúdium.

2. Forma štúdia:

- ŠP VVL a HP – denné doktorské štúdium, 6-ročné
- ŠP Kynológia – denné a externé bakalárske štúdium, 3-ročné
- ŠP Farmácia – denné magisterské štúdium, 5-ročné
- ŠP Bezpečnosť krmív a potravín – denné a externé bakalárske štúdium – 3-ročné

3. Termín podania prihlášky na štúdium:

do 15. marca 2009

4. Požiadavky na študentov:

K prijímaciemu konaniu môže pristúpiť uchádzač, ktorý úspešne zvládol maturitné skúšky. Prijatie uchádzača o štúdium na UVL v Košiciach je podmienené úspešným absolvovaním prijímacieho konania. Poradie uchádzačov sa stanoví na základe počtu dosiahnutých bodov z testov podľa študijných programov a ohodnotenia profilových predmetov biológie a chémie na strednej škole, aktívnej účasti na stredoškolských olympiádach, práce v organizáciách profesijne blízkych zvolenému študijnému programu a iné predpoklady, ktoré študent musí písomne doložiť k prihláške na štúdium. V prípade rovnosti bodov z prijímacích skúšok rozhodne o poradí na výsledkovej listine priemer z maturitného vysvedčenia.

5. Predmety, z ktorých sa robia prijímacie skúšky:

- pre študijné programy VVL, HP, Farmácia a Bezpečnosť krmív a potravín: biológia, chémia - písomná skúška;
- pre študijný program kynológia: biológia – písomná skúška.

Otázky na prijímacích skúškach sú v rozsahu gymnaziálneho učiva.

6. Forma prijímacieho konania:

- písomná, vo forme testu z uvedených predmetov

7. Plán prijímania na jednotlivé programy:

- ŠP VVL – 150
- ŠP HP – 60
- ŠP Kynológia – 40 na dennú formu štúdia a 40 na externú formu štúdia
- ŠP Farmácia – 90
- ŠP Bezpečnosť krmív a potravín – 15 na dennú formu a 15 na externú formu

Tieto počty sú minimálne.

8. Prijatie na UVL bez prijímacieho konania:

nie je možné, každý uchádzač sa musí podrobiť PK

9. Výška administratívneho poplatku spojená s PK:

- prihláška podaná písomnou formou: € 33,19 (1 000,- Sk)
- prihláška podaná elektronickou formou: € 26,56 (800,- Sk)

Platí sa poštovou poukážkou typu U pri podaní prihlášky na UVL, (ústrižok alebo fotokópiu ústrižku je nutné priložiť k prihláške)

č. účtu: 7000072225/8180

VS 011550309

IBAN: SK 4281800000007000072225

10. K prihláške je potrebné:

- priložiť životopis,
- overené fotokópie vysvedčení zo strednej školy,
- overenú fotokópiu maturitného vysvedčenia (neplatí pre uchádzačov, ktorí budú maturovať v roku 2009),
- diplom alebo potvrdenie o aktívnej účasti na stredoškolských olympiádach,
- potvrdenie o práci v organizáciách profesijne blízkych zvolenému študijnému programu,
- potvrdenie o iných predpokladoch na štúdium,
- všetky kolonky v prihláške je nutné vyplniť,
- uchádzač priamo zo strednej školy je povinný vyplniť predmety z koncoročných vysvedčení a uviesť známku. Potvrdenie zo strednej školy je nevyhnutné,
- potvrdenie od lekára je nevyhnutnou podmienkou,
- uchádzač je povinný prihlášku podpísať (strana č. 3),
- uchádzač, ktorý už študoval na niektorej z univerzít je povinný presne a pravdivo vyplniť príslušnú kolonku (strana č. 3).

11. Uchádzač, ktorý posiela elektronickú prihlášku dodatočne zasiela poštou:

- životopis,
- potvrdenie správnosti údajov na prihláške a súhlas s použitím osobných údajov,
- lekárske potvrdenie o schopnosti uchádzača študovať na UVL v Košiciach,
- potvrdenie o zaplatení poplatku za prijímacie konanie,
- ak už maturoval, tak aj overené fotokópie vysvedčení a overenú fotokópiu maturitného vysvedčenia,
- diplom alebo potvrdenie o aktívnej účasti na stredoškolských olympiádach,
- potvrdenie o práci v organizáciách profesijne blízkych zvolenému študijnému programu,
- potvrdenie o iných predpokladoch na štúdium.

Za neúplnú prihlášku sa platí poplatok vo výške € 3,32 (100,- Sk). Uchádzačom, ktorí zrušia svoju prihlášku alebo sa nezúčastnia na prijímacieho konania sa poplatok nevracia.

12. Termín prijímacieho konania:

8.-15. júna 2009

Adresa:

Univerzita veterinárskeho lekárstva
Komenského 73, 041 81 Košice

ŠTUDENTOM ABSOLVENTSKÝCH ROČNÍKOV AKADEMICKÉHO ROKA 2008/2009

TERMÍNY ŠTÁTNYCH SKÚŠOK

ŠP všeobecné veterinárske lekárstvo

Choroby hydiny exotických vtákov a zveri

26. 1. 2009 9. 3. 2009 20. 4. 2009

Choroby prežúvavcov a ošípaných

27. 1. 2009 10. 3. 2009 21. 4. 2009

Choroby koní

28. 1. 2009 11. 3. 2009 22. 4. 2009

Veterinárna legislatíva, zoonózy a ochrana životného prostredia

28. 1. 2009 11. 3. 2009 22. 4. 2009

Choroby malých zvierat 29. 1. 2009 12. 3. 2009 23. 4. 2009

ŠP hygiena potravín

Hygiena a technológia mäsa a mäsových výrobkov

7. 1. – 8. 1. 2009

Veterinárna legislatíva, zoonózy a ochrana životného prostredia

25. 2. – 26. 2. 2009

Choroby prežúvavcov a ošípaných

20. – 23. 4. 2009

ŠP kynológia

1. – 5. 6. 2009

Diplomovú a bakalársku prácu je nutné odovzdať spolu s posudkom školiteľa najneskôr 6 týždňov pre termínom jej obhajoby.

3. STUPEŇ VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA NA UNIVERZITE VETERINÁRSKEHO LEKÁRSTVA V KOŠICIACH

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach zabezpečuje 3. stupeň vysokoškolského vzdelávania v 16 akreditovaných študijných programoch v jazyku slovenskom a v jazyku anglickom ako v dennej, tak aj externej forme štúdia.

Doktorandský študijný program je zame-

raný na získavanie poznatkov založených na súčasnom stave vedeckého poznania a predpokladá vlastný príspevok študenta k nemu v rámci akreditovaných študijných programov v príslušných študijných odborov. Doktorandi na UVL v Košiciach od akademického roku 2005/2006 boli prijímaní na novo akreditované študijné programy. Od

akademického roka 2007/2008 sa uplatňuje kreditový systém štúdia tak v dennej, ako aj externej forme. Dĺžka doktorandského štúdia v dennej forme je 4-ročná, v externej forme 5-ročná.

Prof. Ing. Oľga Ondrašovičová, PhD.

LEVICKÉ POĽOVNÍCKE DNI 2009

Na jar kroky nielen slovenských poľovníkov smerujú do Levíc. Tento rok sa už po 14. krát budú konať **Levické poľovnícke dni**. Ich súčasťou je:

- Filmový festival:** Medzinárodný filmový festival „Hubertov – Levice 2009“ s tematikou prírody a poľovníctva v kategóriách – Dokumentárny a náučno-metodický film, Príroda a zver a Domáce video – filmové záciatky. Súťažné snímky je potrebné doručiť do 17. marca 2009 do kancelárie SPZ, Štefánikova 10., Bratislava. Vyhlásenie víťazov bude v kinosále Domu kultúry DRUŽBA v Leviciach dňa 26. marca 2009 od 14.00 hodiny. Verejná projekcia bude 30. a 31. marca a 1. až 3. apríla v kinosále KD Družba v čase uvedenom na plagátoch MsKS Levice.
- Súťaž výtvarných a literárnych prác** „Príroda očami detí“. Môžu sa jej zúčastniť žiaci ZŠ z Levického okresu. Kresby a literárne príbehy je potrebné doručiť do 12. marca 2009 do kancelárie OkO SPZ, Dopravná 14, Levice.
- Výstava** „Poľovníctvo a príroda“, ktorá bude v dňoch 26. marca – 4. apríla 2009 v Dome kultúry DRUŽBA v Leviciach. Na výstave budú, okrem preparátov zveri a živočíchov v ich prírodnom prostredí, vystavené aj

všetky trofeje ulovené v r. 2008 v okrese Levice a niektoré kapitálne trofeje SR. Vernisáž výstavy, vyhodnotenie filmového festivalu a súťaží bude 26. marca 2009 od 14.00 hodiny. Verejnosť môže navštíviť výstavu 27. marca až 3. apríla v čase od 9.00 do 17.00 hodiny a 4. apríla od 9.00 do 12.00 hodiny.

4. Hodnotenie špičkových trofejí z poľovníckej sezóny 2008/2009 medzinárodnou komisiou CIC, v dňoch 26. a 27. marca 2009 v KD DRUŽBA, hodnotenie je neverejné. Záujemcovia môžu trofej na hodnotenie prihlásiť v kancelárii SPZ, Štefánikova 10, Bratislava. Bližšie informácie poskytne každá kancelária OkO (RgO) SPZ.

5. Odborný seminár „Trvalo udržateľné poľovníctvo a jeho riadenie“ dňa 28. marca 2009 v kinosále DK Družba v Leviciach so začiatkom o 9.00 hod. Prihlášky na seminár treba zaslať kancelárii OkO SPZ, Dopravná 14, Levice do 15. marca 2008. Prihlášky budú k dispozícii na každej OkO a RgO SPZ.

6. Medzinárodný workshop „Nové trendy v posudzovaní poľovníckych trofejí“ dňa 29. marca 2009 v bažantnici Hrable. Podujatie je neverejné.

7. Deti a poľovníci pod hradom. 29. marca 2009 medzi 13.00 a 16.00 sa môžu deti for-

mou hier a súťaží na nádvorí Levického hradu zoznámiť s prírodou, lesom a poľovníctvom. Nebudú samozrejme chýbať sokoľari, lesničari, vábníciari, kynológovia a lesníci.

8. Poľovnícke predajné trhy. V dňoch 28. a 29. apríla 2009 si v priestoroch KD Družba budú môcť návštevníci Levických poľovníckych dní zakúpiť knihy, doplnky, darčeky a pomôcky, ktoré súvisia s poľovníctvom a voľným časom stráveným v prírode.

Pozývame Vás

na Levické poľovnícke dni 2009.

Pozývame Vás stráviť čas v príjemnom prostredí s príjemnými ľuďmi.

Dušan Krajniak

Predseda organizačného výboru

VZDELÁVACIE AKTIVITY ORGANIZOVANÉ IVVL V I. POLROKU 2009

Kód vzdel. aktivity	Názov vzdelávacej aktivity	Dátum a miesto vzdelávacej aktivity
Január		
AJ 1	Angličtina VI. Pokročilí: konverzačný kurz s anglickým lektorom	12.–16.1.2009 IVVL
ZD 6	Informačný systém VIS	14.1.2009 ŠVPS SR 21.1.2009 KVPS ZA 22.1.2009 IVVL
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí – skúšky odbornej spôsobilosti	14.1.2009 Humenné
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí	16.–17.1.2009 Prešov, Bratislava
ZD 3	Identifikácia a registrácia zvierat Křížové plnenie k CEHZ	20.1.2009 IVVL 26.1.2009 KVPS ZA 28.1.2009 ŠVPS BA
S 1	Senzorické posudzovanie orechov, čokolády a exotického ovocia	21.–22.1.2009 IVVL
OZ 1	Nová legislatíva EÚ v sektore ovocia – zelenina	27.–28.1.2009 IVVL
PD 1	Práca s programom KIC	27.1.2009 ŠVPS SR 29.1.2009 RVPS BB 30.1.2009 IVVL
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí – skúšky odbornej spôsobilosti	28.1.2009 Prešov
Február		
HP 3	Aktuálne problémy v oblasti ÚK produktov živočíšneho pôvodu	2.–3.2.2009 IVVL
V 1	„Regionálne zvláštnosti vo vinohradníctve, vinárstve na Slovensku a v Európe – ich zachovanie a rozvoj“ – konferencia	2.–4.2.2009 Mojmirovce
HP 1	Výkon vnútorných auditov	3.–4.2.2009 IVVL
S 2	Senzorické posudzovanie čerstvého mäsa	4.–5.2.2009 IVVL
ZD 1	Školenie vedúcich odboru zdravia a ochrany zvierat	4.–6.2.2009 IVVL
SS	Skúšky spôsobilosti v oblasti senzorického posudzovania potravín	5.2.2009 IVVL
ZD 8	Informačný systém VIS	5.2.2009 pre KVL SR IVVL
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí – skúšky odbornej spôsobilosti	6.2.2009 Senec
S 2	Senzorické posudzovanie čerstvého mäsa	11.–12.2.2009 IVVL
ZD 4	Ochrana zvierat pri preprave, ochrana farmových zvierat, ochrana zvierat v čase ich zabíjania a usmrcovania	11.–12.2.2009 RVPS Trnava
SS	Skúšky spôsobilosti v oblasti senzorického posudzovania potravín	12.2.2009
AT 1	Atestačná príprava na atestačnú skúšku 2. stupňa v odbore: Hygiena produktov živ. pôvodu a bezpečnosť potravín, 1. časť	16.–20.2.2009 IVVL
ATS 1	Atestačné skúšky 1. stupňa – LD	17.2.2009 IVVL
HP 5	Veterinárne kontroly v sektore mlieka – salaše	26.–27.2.2009 IVVL
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí	26.–27.2.2009 Mochovce
HK 1	Výkon vnútorných auditov – všeobecné postupy	Modra
Marec		
ZD 4	Ochrana zvierat pri preprave, ochrana farmových zvierat, ochrana zvierat v čase ich zabíjania a usmrcovania	po krajoch, marec
TZ	Odcytlúvavých a zabehnutých zvierat	3.–6.3.2009
MZL	Manažérske zručnosti líniových manažérov	5.–6.3.2009 IVVL
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí	5.–6.3.2009 Nitra
PZ	Ochrana zvierat pri preprave (pre prepravcov zvierat) – modul A, C	6.3.2009 IVVL
HP 4	Veterinárne kontroly v sektore čerstvého mäsa domácich kopytníkov na všetkých stupňoch produkcie a distribúcie a potenciálne nebezpečenstvá pre zdravie ľudí	10.–12.3.2009 IVVL
H 1	Hraničná kontrola živých zvierat – 91/496/EHS	11.–12.3.2009 IVVL
ZD 6	Informačný systém VIS	10.3.2009 ŠVPS SR 11.3.2009 KVPS ZA 12.3.2009 IVVL po krajoch
S 3	Senzorické posudzovanie obilnín, strukovín, mlynských a pekárenských výrobkov	17.–18.3.2009 IVVL
SS	Skúšky spôsobilosti v oblasti senzorického posudzovania potravín	18.3.2009
HP 2	Rýchly výstražný systém pre potraviny a krmivá	18.–19.3.2009 IVVL
AT 2	Atestačná príprava na atestačnú skúšku 1. stupňa v odbore: Hygiena produktov živ. pôvodu a bezpečnosť potravín, 3. časť	23.–27.3.2009 IVVL
HP 2	Rýchly výstražný systém pre potraviny a krmivá	25.–26.3.2009 ŠVPS SR
MZL	Manažérske zručnosti líniových manažérov	26.–27.3.2009 IVVL
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí	28.–29.3.2009 Partizánske
PD 2	Audit verzus inšpekcia	30.3.2009 ŠVPS SR
PZ	Ochrana zvierat pri preprave (pre prepravcov zvierat)	30.3.2009 Nitra
LD 1	Aktuálna problematika vo virologickej a sérologickej laboratórnej diagnostike	Marec
ZD 5	Aktuálna zdravotná problematika v chovoch včiel (+ porada)	Marec
ZD 7	Školenie inšpektorov pre zdravie zvierat – choroby hydiny (+ porada)	Marec
HK 2	Výkon externých auditov – všeobecné postupy	Marec – apríl
OZ 2	Výkonávacie predpisy pre kontrolu zhody ovocia a zeleniny (+ porada)	Marec
V 2	Nová legislatíva pre vinohradníctvo a vinárstvo na Slovensku (+ porada)	Marec, Modra
Apríl		
ZD 4	Ochrana zvierat pri preprave, ochrana farmových zvierat, ochrana zvierat v čase ich zabíjania a usmrcovania	po krajoch, apríl
H 2	Hraničná kontrola živých zvierat – 91/496/EHS	1.–2.4.2009 IVVL
MZL	Manažérske zručnosti líniových manažérov	2.–3.4.2009 IVVL
PD 3	Aditívne látky a kontaminanty v potravinách	15.–16.4.2009 IVVL
S 4	Senzorické posudzovanie jogurtov a syrov	16.–17.4.2009 IVVL
MZL	Manažérske zručnosti líniových manažérov	16.–17.4.2009 IVVL
SS	Skúšky spôsobilosti v oblasti senzorického posudzovania potravín	17.4.2009
SP	Školenie poľovníkov o hygiene zveriny a ochrane zdravia ľudí	17.–18.4.2009 Prievidza
HP 6	Veterinárne kontroly a úradné kontroly v sektore mlieka na všetkých stupňoch produkcie, spracovania a distribúcie a potenciálne nebezpečenstvá pre zdravie ľudí	28.–29.4.2009 IVVL
PD 4	Správne konanie a priestupkové konanie pre inšpektorov odboru surovín a potravín rastlinného pôvodu, 1. časť	28.–30.4.2009 IVVL
PD 5	Nová potravinová legislatíva	28.–30.4.2009 IVVL
ATS 2	Atestačné skúšky 2. stupňa – ZZ	17.4.2009
HK 5	Správne a priestupkové konanie pre inšpektorov odboru hygieny krmív, vet. farmácia a ekológia	Apríl
AJ 2	Angličtina III. – mierne pokročilí (alebo: Angličtina IV. – pokročilí, 1.č.)	Apríl IVVL
Máj		
ZD 4	Ochrana zvierat pri preprave, ochrana farmových zvierat, ochrana zvierat v čase ich zabíjania a usmrcovania	po krajoch, máj
HP 7	Veterinárne kontroly v sektore zveriny na všetkých stupňoch produkcie a distribúcie a potenciálne nebezpečenstvá pre zdravie ľudí	5.–6.5.2009 IVVL
AT 3	Atestačná príprava na atestačnú skúšku 1. stupňa v odbore: Zdravie zvierat, ochrana zvierat, hygiena krmív, veterinárna ekológia, vet. farmácia, vet. certifikácia, výmeny, vývoz a dovoz zvierat, 3. časť	11.–15.5.2009 IVVL
ZSP	Základy sociálnej psychológie	13.–14.5.2009 IVVL
HP 9	Úradné kontroly v sektore mäsových výrobkov na všetkých stupňoch	20.–21.5.2009 IVVL
MZL	Manažérske zručnosti líniových manažérov	21.–22.5.2009 IVVL
H 5	Veterinárne kontroly pri obchode vo vnútri Spoločenstva	28.5.2009 ŠVPS SR
OZ 3	Všeobecná norma kvality, delegované činnosti pre PPA – výkon kontroly	Máj, Kováčová
ATS 2	Atestačné skúšky 2. stupňa – HP	22.5.2009 IVVL
PK	Paznechtársky kurz	Máj IVVL
TZ	Odcytlúvavých a zabehnutých zvierat	Máj IVVL
Jún		
ZD 4	Ochrana zvierat pri preprave, ochrana farmových zvierat, ochrana zvierat v čase ich zabíjania a usmrcovania	po krajoch, jún
H 6	Veterinárne kontroly pri obchode vo vnútri Spoločenstva	18.6.2009 ŠVPS SR
S 5	Senzorické posudzovanie rýb a rybných výrobkov	23.–24.6.2009 IVVL
ZK	Základy komunikácie	23.–24.6.2009 IVVL
SS	Skúšky spôsobilosti v oblasti senzorického posudzovania potravín	24.6.2009
ZSP	Základy sociálnej psychológie	25.–26.6.2009 IVVL
OZ 4	Harmonizácia hodnotenia kvality OZ	29.6.–1.7.2009 Mojmirovce
V 3	Senzorické hodnotenie vín a tvorba apelačných pravidiel na Slovensku, úloha vinárskych združení	Modra, 2 dni
LD 2	Monitoring kontaminantov v potravinovom reťazci a analytické metódy pre ich stanovenie	Jún, 1 deň
LD 4	Hygiena krmív, toxikológia a chémia v laboratórnej diagnostike	Jún, 2 dni, mimo IVVL
HK 4	Veterinárna farmácia a monitoringy	Jún 3 dni, IVVL
KK	Kováčsky kurz	Jún IVVL
PZ	Ochrana zvierat pri preprave (pre prepravcov zvierat)	Jún Nitra

SEMINÁR „VETERINÁRNE PREDPISY PRE CHOVATEĽOV A PRODUCENTOV RÝB“, DOLNÝ KUBÍN

Koncom roku 2008 sa na ŠVPÚ v Dolnom Kubíne konal odborný seminár „Veterinárne predpisy pre chovateľov a producentov rýb.“ Cieľom vzdelávacej aktivity bolo oboznámiť chovateľov a producentov rýb s platnou legislatívou EÚ a SR. Implementovať ju do vnútorných predpisov prevádzok. A zabezpečiť výkon povinností chovateľov rýb za dodržania legislatívnych predpisov EÚ, veterinárnych požiadaviek a nariadení v chovoch rýb, pri chovaní rýb, spracovaní produktov z rýb a pri vnútornom obchode v EÚ a obchode s tretími krajinami.

Na organizovaní podujatia sa podieľal ŠVPÚ Dolný Kubín – Národné referenčné laboratórium pre choroby rýb.

Podujatia sa zúčastnili aj zástupcovia MP SR a ŠVPS SR Ing. Martin Podola a MVDr. Erika Papierniková.

Seminár otvoril MVDr. Peter Mydlo, poverený vedením ŠVPÚ v Dolnom Kubíne. Po krátkom úvodnom slove odznali príspevky jednotlivých prednášajúcich. Po skončení odborných tém nasledovala dlhá diskusia, ktorá bola veľmi obsažná najmä zo strany chovateľov a producentov rýb. Všetci zúčastnení prejavili spokojnosť s tematickým okruhom, ako aj s odbornou úrovňou seminára. Za všetkých zúčastnených sa organizátorom seminára poďakovali zástupcovia Slovenského rybárskeho zväzu RADA Žilina. V podobných vzdelávacích aktivitách bude Národné referenčné pracovisko pre choroby rýb pokračovať aj v tomto roku.

Na záver si dovoľujeme pripojiť názor jedného, z veľkého množstva zúčastnených:

Vankúšová, M.
ŠVPÚ Dolný Kubín

J. Danko, S. Flešárová a kol.: ANATÓMIA PSA: ATLAS S PRAKTICKÝM VYUŽITÍM: CHOROBY – VÝŽIVA – SPRÁVANIE

Recenzia publikácie ISBN 978-80-551-1743-0

Na slovenskom knižnom trhu sa objavuje zaujímavá a významná publikácia prof. MVDr. Jána Danka, PhD., MVDr. Slávky Flešárovej, PhD. a kolektívu autorov – **ANATÓMIA PSA**, ktorá vyšla v Bratislavskom vydavateľstve Ikar. Je to prvá publikácia na Slovensku, ktorá prináša komplexné informácie o stavbe tela, chorobách, výžive a správaní psov.

Atlas má 151 strán a nájdeme v ňom okrem vynikajúcich originálnych farebných obrázkov s popisom v platnej anatomickej latinskej a slovenskej nomenklatúre, ktoré tvoria základ každého anatomickeho atlasu, aj prehľadné schématické znázornenie rozčlenenia jednotlivých orgánov patriacich do jednotlivých sústav so základnými fyziologickými procesmi. Publikácia je členená do nasledovných systémov: Kosti, kĺby, svaly, tráviaca, dýchacia, močová, pohlavná, endokrinná, cievna, lymfatická a nervová sústava, koža, oko, ucho a mliečna žľaza. Klinická časť je spracovaná prehľadnou tabuľkovou formou. Autori jednoduchou a prístupnou formou opisujú najčastejšie sa vyskytujúce ochorenia a ich chirurgickú a medikamentóznou terapiu. Ochorenia sú rozdelené na infekčné, neinfekčné, parazitárne a otravy. Náležitú pozornosť venovali aj problematike výživy vo vzťahu ku každému systému, čím čitateľ nadobudne prehľad o tom, ako udržať psa od raného až do senilného veku zdravého a v dobrej kondícii. Za obzvlášť dôležité považujeme kapitolu, v ktorej sa venujú zásadnej a stále aktuálnejšej problematike etológie. Namiesto záveru autori v krátkom, ale výstižnom doslove pod názvom „Aby pes

nebol záhadou“ predstavujú psa, ktorý je považovaný za „najlepšieho priateľa človeka“ ako druh, ktorý bol domestikovaný a v priebehu mnohých generácií šľachtený, výsledkom čoho je veľký počet plemien psov. Treba porozumieť ich správaniu, ktoré zdedili po divokých predkoch.

Garanciou jej vysokej odbornej úrovne sú mená hlavných autorov, ktorí nesporne patria medzi skúsených a vo veterinárnom odbore dobre známych morfológov. Prezentovanú publikáciu tvorí viacčlenný autorský kolektív vedený prof. MVDr. Jánom Dankom, PhD. z Katedry anatómie, histológie a fyziológie Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach. Ďalších desať spoluautorov ktorí sa podieľali na vytvorení tohto veľkého diela patrí medzi uznávaných vysokoškolských pedagógov, vedeckých pracovníkov a odborníkov z veterinárskej praxe v oblasti anatómie, interných, infekčných

a parazitárnych chorôb, chirurgie, etológie a toxikológie. Vďaka bohatým skúsenostiam vedúceho autorského kolektívu sú jednotlivé sústavy napísané podľa jednotnej schémy, čím v čitateľovi zanecháva dojem proporcionality podľa jednotlivých systémov a zmysel pre presnosť, ktorá je nevyhnutná pri vypracovaní atlasu.

Do rúk čitateľa sa takto dostáva užitočná pomôcka, ktorej potreba sa už dlhšiu dobu pociťovala. Je nesporné, že v súčasnej dobe je čoraz väčší záujem o chov psov najrozličnejších plemien so širokým zameraním ich využitia. S tým súvisí aj importovanie nových, moderných plemien, s ktorými v našich geografických podmienkach nie je dostatok skúseností. Aj keď na bežnom knižnom trhu existuje obrovské množstvo kynologických príručiek a prostredníctvom internetu sa záujemca môže dostať k rôznym informáciám, knižná publikácia tohto typu má svoje opodstatnenie.

Takto široko koncipovaná a aktuálna publikácia, zodpovedajúca moderným trendom je určená nielen pre študentov veterinárnej medicíny a príbuzných študijných odborov, ale aj pre praktických veterinárnych lekárov, kynológov a širšiu chovateľskú verejnosť. Vydanie tejto hodnotnej publikácie sa určite dostane do rúk chovateľov týchto ušľachtilých zvierat a laickej verejnosti, a tak poslúži ako príručka so širším uplatnením. Záverom je možné konštatovať, že smelá ambícia autorského kolektívu sa vydarila.

Doc. MVDr. Viera Cigánková, PhD.
Ústav histológie a embryológie UVL
v Košiciach

5. REPREZENTAČNÝ VETERINÁRSKY PLES

Ružomberok 2009

UNIVERZITA VETERINÁRSKEHO LEKÁRSTVA V KOŠICIACH

Katedra hygieny a technológie potravín

ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚNIA HYDINÁROV SLOVENSKA

CENTRUM EXCELENTNOSTI POTRAVINÁRSKEHO VÝSKUMU

pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky

Vás pozývajú na

MEDZINÁRODNÚ VEDECKÚ KONFERENCIU

HYGIENA ALIMENTORUM XXX

pri príležitosti 60. výročia založenia Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach

PRODUKCIA HYDINY, VAJEC, RÝB A ZVERINY V PODMIENKACH SPOLOČNÉHO TRHU

13.– 15. mája 2009

Štrbské Pleso – hotel Patria

Kontakt:

**Univerzita veterinárskeho lekárstva, Ústav hygieny a technológie mäsa, HA XXX
Komenského 73, 041 81 Košice**

tel. č.: +421 915 984010; + 421 915 984564, e-mail: nagy@uvm.sk, skovranova@uvm.sk

JUBILANTI V I. ŠTVRTROKU 2009

50 ročné jubileum

MVDr. Knapcová, S., 02.01., Nové Mesto nad Váhom
MVDr. Medzihorský, E., 10.01., Nové Zámky
MVDr. Baranovič, V., 14.01., Veličná
MVDr. Šoltés, I., 15.01., Nižný Klatov
MVDr. Mihaľko, P., 21.01., Brekov
MVDr. Soldán, R., 21.01., Nitra
MVDr. Zubko, J., 24.01., Trebišov
MVDr. Skalická, M., PhD., 27.01., Košice
MVDr. Máľusová, E., 28.01., Brezno
MVDr. Palár, J., 28.01., Poprad
MVDr. Kováčiková, E., 06.02., Uderiná
MVDr. Dikant, J., 06.02., Rajské Teplice
MVDr. Čížek, M., PhD., 09.02., Košice
MVDr. Oppenberger, M., 10.02., Malženice
MVDr. Skalický, J., 14.02., Košice
MVDr. Salaj, L., 15.02., Šahy
MVDr. Tóth, P., 20.02., Šaľa
MVDr. Kluknavský, M., 21.02., Horné Zelenice
MVDr. Macalák, F., 21.02., Veľký Krtíš
MVDr. Dzímko, L., 24.02., Rudňany
MVDr. Stachová, E., 25.02., Levice
Ing. Červenka, P., 27.02., Šenkvice
MVDr. Reháková, O., 05.03., Trenčín
MVDr. Gecelovský, J., 07.03., Veľký Slavkov
MVDr. Pilát, J., 08.03., Trenčín
MVDr. Jakubčík, J., 11.03., Dunajská Streda
MVDr. Petruť, J., 11.03., Bratislava
MVDr. Kopčok, M., 18.03., Senec
MVDr. Martonka, J., 19.03., Horné Obdokovce
MVDr. Kentoš, J., 21.03., Hrubá Borša
MVDr. Šimanská, I., 27.03., Prešov

60 ročné jubileum

Ing. Horváth, P., 03.01., Bratislava

Dňa 25. januára 2009 oslávil šesťdesiatku významný vysokoškolský pedagóg, vedec a zoológ prof. Ing. Juraj Ciberej, CSc.

Narodil sa v roľníckej rodine v Trebišove, kde mu odmalička jeho najbližší vstúpili lásku k prírode a zvieratám. Dlho uvažoval medzi štúdiom veterinárneho lekárstva a lesníckou fakultou. Nakoniec sa mu naplnili obidva ciele, Lesnícku fakultu VŠLD vo Zvolene ukončil v roku 1972 a po jej ukončení nastúpil na internú vedeckú aspirantúru na Ústav chovu a chorôb voľne žijúcej zveri a poľovníctva Vysokej školy veterinárskej (dnes Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach. V roku 1992 na Vysokej škole zemeľskej v Brne obhájil habilitačnú prácu a získal titul

Ing. Gavorníková, V., 06.01., Bratislava
MVDr. Havránek, J., 15.01., Lednické Rovne
MVDr. Gyori, A., 23.01., Dunajská Streda
RNDr. Velebný, S., CSc., 24.01., Košice
PaeDr. Čižmárik, A., 24.01., Košice
Prof. Ing. Ciberej, J., CSc., 25.01., Košice
MVDr. Šimek, M., 8.02., Štefanov
MVDr. Snopek, J., 09.03., Topoľčany
MVDr. Lucinkiewicz, A., 21.03., Špania Dolina
MVDr. Ďurečko, R., PhD., 28.03., Košice
Ing. Jokúty, T., 31.03., Nitra

70 ročné jubileum

MVDr. Števčať, M., 18.01., Bátovce
Prof. MVDr. Dubinský, P., DrSc., 12.02., Košice
MVDr. Makara, J., 15.02., Stropkov
MVDr. Raclavská, O., 21.02., Nové Mesto nad Váhom
Prof. RNDr. Jedlička, L., CSc., 05.03., Košice
MVDr. Borko, J., 17.03., Michalovce
MVDr. Martinkovič, J., 24.03., Borovce
RNDr. Baniat, T., 30.03., Košice

75 ročné jubileum

MVDr. Konrádová, A., 12.01., Zvolen
MVDr. Berényi, T., 23.03., Želiezovce
MUDr. Valentová, M., CSc., 23.03., Košice
MVDr. Horváth, E., 26.03., Želiezovce

80 ročné jubileum

MVDr. Müller, O., 21.01., Moldava nad Bodvou
MVDr. Kilár, V., 20.03., Spišská Stará Ves
MVDr. Micháľ, M., 25.03., Zvolen

85 ročné jubileum

MVDr. Fóthy, J., 04.02., Dunajská Streda
MVDr. Pecháč, A., 06.02., Michalovce
MVDr. Šoltis, Š., 09.02., Trebišov

Jubilant prof. Ing. Juraj CIBEREJ, CSc.

docenta. Vyvrcholením jeho vedecko-pedagogickej práce v roku 2003 bolo získanie najvyššej pedagogickej hodnosti profesor v odbore aplikovania zoológie a poľovníctvo. V priebehu dlhého obdobia svoju odbornú a vedeckú prácu venoval riešeniu otázok chovu malej zveri so zameraním na jej reprodukčnú schopnosť, zdravotný stav a výživu. V rámci riešenia úloh základného výskumu sa zaoberal problematikou etológie a výživy danielovej zveri.

Svoje bohaté teoretické a odborné skúsenosti venoval v prospech poľovníckej praxe. Je a bol riešiteľom a odborným garantom tematických úloh „Zdravotná kontrola a manažment zveri“ v Štátnych lesoch TANAPu, Vojenských lesoch a majetkoch SR, Chemko Strážske a.s. a inde. V posledných rokoch vypracoval množstvo projektov zverní, napr. rezervácia jelenej zveri v Tatranskej Javorine (ŠL TANAP), rezervácia jelenej zveri Kamienka (VLM SR), či zverník pre diviačiu zver Jovsa (VLM SR), zverník Orlová Strážska a iné. Nemenej bohatá je aj jeho publikačná činnosť. Ako vedúci autorského kolektívu vydal vysokoškolské skriptá z disciplín Poľovníctvo a Chov a choroby zveri, knižnú publikáciu – Starostlivosť o zver a choroby zveri, Slovenské poľovnícke názvoslovie (r. 2000). Spolupracoval na vydaní učebnice Medicína

lymfológia (r. 2001) a ďalších. Rovnako bohaté je jeho dlhoročné pôsobenie v odborných komisiách, poradných zboroch, redakčných radách od regionálnych až po národné a medzinárodné. Druhé funkčné obdobie vykonáva funkciu viceprezidenta SPZ a člena Rady SPZ, experta CIC, predsedu Okresnej hodnotiteľskej komisie, predsedu Slovenskej komisie pre hodnotenie trofejí, prednášateľa a skúšobného komisára pre základné a vyššie poľovnícke skúšky, poľovníckeho hospodára a ďalšie. Svoje praktické, odborné a teoretické poznatky odovzdáva aj generáciám študentov veterinárnej medicíny, alebo ako školiteľ doktorandov, či riešiteľ grantov a iných výskumných úloh na Univerzite veterinárskeho lekárstva v Košiciach, ale aj iných školách a inštitúciách a rôznych konferenciách, seminároch a kurzoch. V ostatnom období veľkú pozornosť venuje príprave nového zákona o poľovníctve.

*Doc. MVDr. Rajský, D., PhD. predseda
redakčnej rady časopisu Poľovníctvo
a rybárstvo*

*Ing. Lebocký, T., prezident Slovenského
poľovníckeho zväzu Bratislava
Prof. MVDr. Pilipčinec, E., PhD., rektor
Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach
Prof. MVDr. Juriš, P., CSc., šéfredaktor
Slovenského veterinárskeho časopisu*

Životné jubileum prof. MVDr. Pavla DUBINSKÉHO, DrSc.

Profesor Pavol Dubinský sa narodil 12. februára 1939 v obci Vajkovce neďaleko Košíc. V rokoch 1956–1962 študoval na Veterinárskej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskej (dnešnej UVL), ktorú ukončil s vyznamenaním. Diplomovú prácu robil na Katedre parazitológie, kde pod vedením dr. Michala Brezu, získal svoje prvé skúsenosti z parazitológie.

Po promócii v r. 1962 nastúpil na krátkodobý študijný pobyt na Helmintologický ústav SAV a po už spomínanej dvojročnej vojenskej službe bol prijatý na vedeckú výchovu a po obhajobe a získaní titulu CSc. od roku 1968 zostal pracovať na Oddelení morfológie a fyziológie, ktoré viedol vynikajúci pedagóg a vedec doc. Ivan Zmoray. V oddelení sa venoval výskumu fyziológie vývinových štádií helmintov, ich adaptácie na parazitický spôsob výživy a ich vplyvu na fyziológiu hydiny pri rôznej výžive. Svoje vedecké skúsenosti v tomto, pre neho novom vednom odbore, získaval v malom kolektíve vedenom Ing. Lešťanom a v spolupráci s dr. Rybošom.

Titul doktor biologických vied mu bol udeľovaný v januári 1983. Na oddelení, ktoré viedol kládol dôraz na vysokú úroveň vedeckej práce, publikovanie výsledkov v domácich aj zahraničných časopisoch, medzinárodnú spoluprácu, získavanie grantov a zameranie vedeckého výskumu na zásadné vedecké problémy a na vedeckú výchovu.

Súčasný Oddelenie parazitozoonóz, ktoré profesor Dubinský doposiaľ vedie, ku koncu minulého roka ukončilo 2 projekty APVV, riešilo 5 projektov VEGA, a tak isto zahraničný Nórsky grant a bolo zapojené do 6. Rámcového programu Network of Excellence. V oddelení pracujú traja interní doktorandi. Jeho oddelenie sa stalo súčasťou Centra excelentnosti pre parazitológiu pri materskom pracovisku a partnerom Centra excelentnosti pre nákazy zvierat a zoonózy pri UVL v rámci výzvy Štrukturálnych fondov EU, operačného programu „Veda a výskum“.

Od roku 1986 bol prof. Dubinský vedeckým tajomníkom ústavu. Veľmi úzko spolupracoval s prof. Hovorkom, riaditeľom ústavu, ktorý bol jeho vzorom v prístupe nielen k vedeckej, ale aj riadiacej práci a aj jeho radcom po odchode do dôchodku. Za riaditeľa ústavu bol menovaný v januári 1988 a neskôr, po zmene spôsobu výberu riaditeľov v SAV bol ustanovený do tejto funkcie Predsedníctvom SAV na základe konkurzov a voľby tvorivými pracovníkmi ústavu opakované v rokoch 1991, 1995, 1999 a 2003. Funkčné obdobie vo funkcii riaditeľa mu skončilo v septembri 2007 a ďalšieho konkurzu sa už nezúčastnil. V rámci SAV patril medzi nemnohých riaditeľov s dvadsaťročným funkčným obdobím.

Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky bolo potrebné vytvoriť základňu pre komplexný výskum v parazitológii. Vznikol priestor pre širšiu koncepciu parazitologického výskumu, zameranú na problematiku zoonóz a ochorení prenášaných vektormi. Táto nová koncepcia vplynula z potreby výskumu novo sa objavujúcich nákaz, súvisiacich s globálnymi klimatickými zmenami. V spolupráci s Vedeckou radou vedenou Ing. Mackom a neskôr Dr. Jurišom, prof. Dubinský navrhol novú, širšiu koncepciu ústavu, ktorá by mala byť v súlade s novým názvom pracoviska. Od 1.4.1993 bol Helmintologický ústav SAV premenovaný Predsedníctvom SAV na Parazitologický ústav SAV.

Medzinárodné kontakty jubilant budoval

počas pobytov na zahraničných univerzitách, či už ako visiting profesor alebo v rámci spolupráce na grantoch. Jeho pobyty vo Švajčiarsku, Anglicku, USA, Rakúsku, Dánsku, Japonsku, ale aj v susedných štátoch, uskutočnené na základe pozvaní alebo spojené s účasťou na konferenciách umožnili rozširovať medzinárodnú spoluprácu ústavu a orientovať ju na významné parazitologické centrá. Tieto kontakty prispeli k tomu, že v roku 1999 bol prof. Dubinský zvolený do výboru svetovej federácie parazitológov a v druhom funkčnom období bol viceprezidentom tejto celosvetovej organizácie. V roku 1996 bol zvolený do Medzinárodnej komisie pre trichinelózu ako zástupca pre Slovensko a je tiež členom Svetovej asociácie pre pokrok vo veterinárnej parazitológii. Medzinárodné postavenie jubilanta bolo záverečným jeho aktivít v profesijných spoločnostiach doma. Od roku 1982 bol členom výboru a od roku 1988 podpredsedom Československej parazitologickej spoločnosti pri ČSAV.

V spolupráci s prof. Valentom a prof. Čatárom z Lekárskej fakulty UK v Bratislave, položil organizačné základy Slovenskej parazitologickej spoločnosti a bol jej predsedom od roku 1994 až do minulého roka. Pričinil sa o pokračovanie kontaktov a spoluprácu s Českou parazitologickou spoločnosťou, čoho dôkazom je organizácia slovenských a českých parazitologických dní každé dva roky, striedavo v inej krajine.

Významné sú zásluhy prof. Dubinského vo vedeckej výchove v parazitológii, predovšetkým v jej kontinuite, a to tak v internej aj externej forme. Sám vychoval ako školiteľ šiestich kandidátov vied alebo doktorandov. Od roku 1980 bol členom československých aj slovenských komisií pre obhajobu kandidátskych prác v odbore parazitológia aj invázne choroby. Významne sa podieľal na novej organizácii vedeckej výchovy formou doktorandského štúdia, je predsedom Spoločnej odborovej komisie a podpredsedom Odborovej komisie v parazitológii pri Prírodovedeckej fakulte UK. S významnou pomocou doc. Čorbu sa pričínal o akreditáciu pracoviska pre doktorandské štúdium v odbore parazitológia spolu s Prírodovedeckou fakultou UK a v odbore Infekčné a parazitárne choroby zvierat s Univerzitou veterinárskeho lekárstva v Košiciach. Pedagogickú činnosť prof. Dubinský vykonáva od roku 1987 formou vybraných prednášok z parazitológie na Katedre infekčných a parazitárnych chorôb UVL. Parazitologickú problematiku prednášal aj na fakultách iných univerzít (PrF a LF UPJŠ, PrF UK). Krátkodobo pôsobil ako

pozvaný profesor na Univerzite v Keele (Veľká Británia) a na Univerzite v Zürichu. Pôsobí v pedagogickom procese na IVVL v Košiciach. Bol vedúcim viacerých diplomových prác poslucháčov UPJŠ. Na svojej alma mater habilitoval na docenta v roku 1991 a inauguroval na profesora v roku 2001. Podieľal sa na habilitácii a inaugurácii vyšších učiteľov univerzít ako člen príslušných komisií a oponent nielen na UVL a UPJŠ v Košiciach, ale aj na PrF UK Bratislava a PrF KU v Prahe.

Výsledky vedeckej práce profesor Dubinský spracoval v jednej monografii a 5 knižných publikáciách a vo vyše 250 pôvodných vedeckých štúdiách publikovaných v domácich a zahraničných vedeckých a odborných časopisoch, zborníkoch a monografiách s vyše 450 ohlasmi evidovanými v medzinárodných databázach a monografiách. Významne sa zaslúžil o vznik prvej slovenskej vysokoškolskej učebnice „Veterinárna parazitológia“, ktorá sa používa aj na VFU

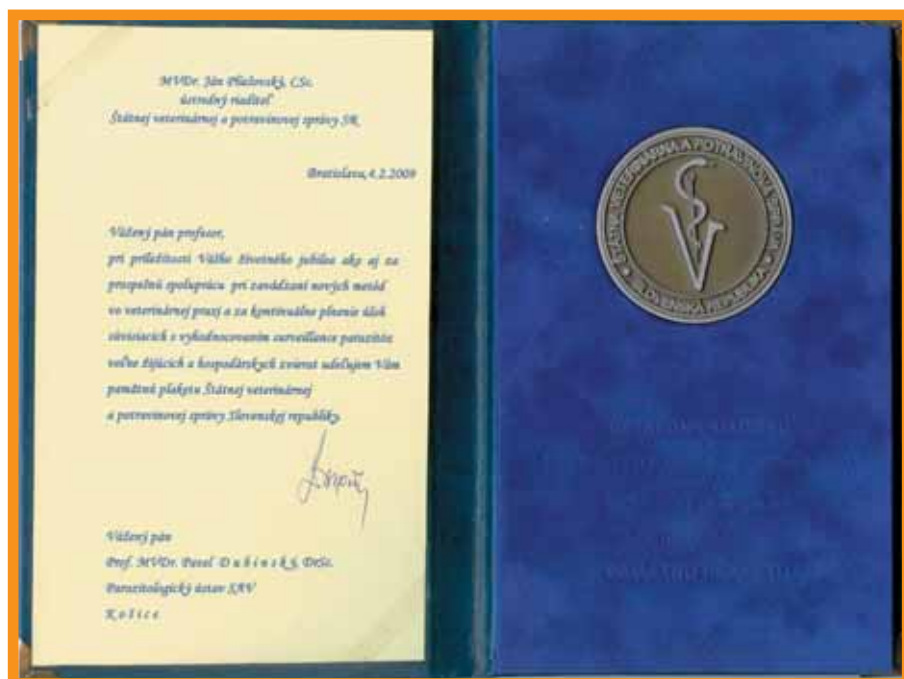

Prezident SR Ivan Gašparovič odovzdáva prof. MVDr. Dubinskému, DrSc., štátne vyznamenanie – Pribinov kríž II. triedy.

v Brne. Ako autor alebo spoluautor predniesol vyše 180 príspevkov na domácich a medzinárodných konferenciách. Bol pozvaným prednášateľom na 13 konferenciách organizovaných medzinárodnými parazitologickými organizáciami a národnými vedeckými spoločnosťami (Poľsko, Rakúsko).

Jubilant je hlavným redaktorom medzinárodného časopisu *Helminthologia*, ktorý aj jeho zásluhou sa stal karentovaným periodikom už v roku 1994. Je členom redakčnej rady Encyklopédie Beliana a Folia veterinária v Srbsku. Pôsobil v redakčnej rade *Folia parazitologica* v ČR, *Slovenského veterinárneho časopisu* a v iných periodikách. V súčasnosti je prof. Dubinský členom vedeckej rady UVL a ÚFHZ SAV. Pôsobil vo vedeckej rade UPJŠ, Prírodovedeckej fakulty UPJŠ, v Správnej rade UPJŠ a vo vedeckých radách ďalších inštitúcií. Bol členom viacerých vedeckých kolégií bývalej ČSAV aj SAV a v súčasnosti je členom Vedeckého kolégia pre biologicko-ekologické vedy. V roku 1995 bol zvolený za riadneho člena Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied a je členom aj jej veterinárskeho smeru. Bol členom Rady vedcov SAV, orgánu voleného tvorivými pracovníkmi SAV, ktorý bol garantom transformácie SAV po politických zmenách na Slovensku. Pôsobil a pôsobí vo viacerých Komisiách, ktoré sú poradnými orgánmi Predsedníctva SAV.

Prof. Dubinský je držiteľom mnohých významných ocenení za jeho vedeckú a organizačnú prácu doma aj v zahraničí. Za výsledky

vedeckej spolupráce s Bulharskom Prezídium ČSAV a BAV udelili v roku 1987 kolektívu, ktorý viedol „Cenu za spoločnú prácu“. Predsedníctvo SAV mu udelilo Zlatú čestnú plaketu za zásluhy v biologických vedách. Je držiteľom pamätných

medailí UVL a ďalších univerzít a organizácií, aj Parazitologických spoločností Poľska, Ruska, Maďarska. V roku 2006 mu bola udelená cena akadémie vzdelávania za vedecko-popularizačnú činnosť.

V roku 2008 prezident SR Ivan Gašparovič na návrh Predsedníctva SAV ocenil prínos jubilanta za významné zásluhy o sociálno-hospodársky rozvoj Slovenskej republiky štátnym vyznamenaním – Pribinov križ II. triedy.

K 70. narodeninám mu Vedecká rada SAV udelila Zlatú medailu SAV a ústredný riaditeľ ŠVPS SR Pamätnú plaketu.

Profesor Pavol Dubinský si právom zaslúži úctu a vážnosť nielen pracovníkov materského pracoviska, ale aj širokej odbornej verejnosti a štátnych orgánov v oblasti zdravotníctva a pôdohospodárstva. Mnohí kolegovia sú mu vďační za to, že im poskytol nielen príležitosť pre profesionálne uplatnenie, ale aj za jeho osobnú snahu a zanosť vychovať z nich platných a úspešných vedcov. Príkladný je jeho ľudský, ba až familiárny prístup pri riešení pracovných i osobných problémov svojich študentov, spolupracovníkov, či priateľov. Všetci títo kolegovia prajú profesorovi Dubinskému k významnému životnému jubileu pevné zdravie a ešte veľa tvorivých síl v pracovnom i osobnom živote.

*Doc. MVDr. Branislav Peťko, CSc., riaditeľ
Parazitologického ústavu SAV, predseda
Slovenskej parazitologickej spoločnosti pri SAV*

*MVDr. Ján Pliešovský, CSc., Hlavný veterinárny
lekár a ústredný riaditeľ ŠVPS SR*

*Prof. MVDr. Peter Juriš, CSc., šéfredaktor
Slovenského veterinárskeho časopisu, riaditeľ
Krajskej veterinárnej a potravinovej správy Košice*

V tomto roku koncom apríla oslávi významné životné jubileum – 85 rokov MVDr. Ľudovít Roško, dlhoročný pracovník Štátneho veterinárskeho ústavu v Košiciach, vedúci oddelenia parazitológie, vedúci referenčného pracoviska pre choroby včiel, riaditeľ ústavu.

Jubilant sa narodil 30. apríla 1924 vo Sviniči, okres Košice. Táto dedinka leží na východnom okraji Košickej kotliny a na svahoch Slanských hôr. Ľudovít školu navštevoval v rodnej obci. Potom začal študovať na Štátnom gymnáziu v Košiciach. Po Viedenskej arbitráži pokračoval v štúdiu na Gymnáziu v Prešove, kde v r. 1944 maturoval. Pre vojnové udalosti sa zapísal na Vysokú školu veterinársku v Brne až v septembri 1945. Patril medzi úspešných študentov, skúšky absolvoval v termínoch. Pracoval v Spolku veterinárskych medikov, kde vykonával funkciu tajomníka. Na vysokej škole v Brne získal základné poznatky o chove a chorobách včiel, na prednáškach vtedy nepovinného predmetu „Chov a choroby včiel“, ktoré zabezpečoval doc. Dr. Ing. J. Hejtmánek z Výskumného ústavu včelárstva v Liptovskom Hrádku. Štúdium úspešne ukončil 2.3.1950 a získal

MVDr. Ľudovít ROŠKO – 85-ročný

veterinársky diplom. Po obhájbe dizertačnej práce „Počet červených a bielych krviniek pri experimentálnej Trypanosomiáze krys normálnych a po splenectomii liečených penicilínom“ bol promován dňa 29.8.1950 a získal titul medicínae veterináriae doctor – MVDr.

Po skončení vysokoškolského štúdia nastúpil na veterinárske oddelenie Povereníctva poľnohospodárstva a pozemkovej reformy. Veterinárske oddelenie vtedy viedol MVDr. Adamať. Po odchode MVDr. F. Hrudku r. 1950 na novozaloženú Vysokú školu veterinársku v Košiciach bol poverený vedením oddelenia umelej inseminácie.

V roku 1951 nastúpil na vojenskú základnú službu do Pardubic, kde absolvoval jednoročnú školu dôstojníkov veterinárskej služby. Po zložení predpísaných skúšok bol odvelený na novozriadenú vojenskú katedru Vysokej školy veterinárskej v Košiciach. Po skončení vojenskej služby nastúpil v r. 1953 na Štátny vedecký veterinársky ústav v Košiciach, kde pracoval až do 31.12.1988, kedy odišiel na dôchodok. V uvedenom ústave bol spočiatku vedúcim parazitologického oddelenia a podieľal sa na diagnostike a terapii parazitárnych chorôb domácich zvierat na východnom Slovensku.

Ako zodpovedný pracovník bol v r. 1962 menovaný za riaditeľa ústavu. V tejto funkcii pôsobil do roku 1967. Bolo to obdobie, kedy sa budoval nový ústav v areáli veterinárskej fakulty. K jeho vybudovaniu značnou mierou prispel aj MVDr. Roško. Funkciu riaditeľa opätovne zastával aj v rokoch 1968–1970.

Do roku 1955 diagnostiku chorôb včiel vykonával na Slovensku Výskumný ústav

včelárstva v Liptovskom Hrádku. V roku 1955 bola delimitovaná diagnostika na Štátny vedecký veterinárny ústav v Bratislave a jeho pracoviská na Slovensku. Ústav v Košiciach bol vtedy vytýpovaný ako referenčné pracovisko pre choroby včiel, ich prevenciu a tlmenie. Vedením referenčného pracoviska bol ako úspešný včelár poverený MVDr. Roško, ktorý sa touto problematikou zaoberal už niekoľko rokov. Predtým absolvoval odbornú stáž na Výskumnom ústave v Dole pri Libčiciach a na Výskumnom ústave včelárstva v Liptovskom Hrádku. Ako skúsený odborník túto činnosť vykonával až do konca roku 1988. MVDr. Roško bol u nás jedným z prvých, ktorý presadzoval, aby sa veterinárski lekári zaoberali otázkami chovu a chorôb včiel.

MVDr. Roško sa dlhé roky podieľal na organizovaní školení pre včelárov, včelárskych odborníkov a pracovníkov veterinárskej služby. Na odborných seminároch demonštroval spôsoby diagnostiky jednotlivých chorôb včelstiev a ich terapiu. Pri tom spolupracoval s Vysokou školou veterinárskou v Košiciach a Výskumným ústavom včelárstva v Liptovskom Hrádku. V druhej polovici 20. storočia sa podieľal na diagnostikovaní, terapii a prevencii nebezpečných chorôb, a to varroatózy, nozomovej choroby, hniloby včelieho plodu, ale i ďalších chorôb včiel, ktoré sa vyskytovali na Slovensku. Ako prvý v ČSSR 17.3.1978 zistil vo včelích vzorkách na východoslovenskom pohraničí výskyt parazita *Varroa jacobsoni* a rozpracoval metódy jeho tlmenia. Podieľal sa v značnom rozsahu na úspešnom boji proti tejto včelej parazitóze u nás. Za výsledky

výskumu klieštikovitosti a za jej komplexné zvládnutie na Slovensku mu v roku 1987 SNR ako jednému členovi riešiteľského kolektívu udelila Národnú cenu. Zaoberal sa výskytom nozémov nájdených na Slovensku, ktorá bola vážnym problémom a spôsobovala značné straty. Poukazoval na nedostatky pri diagnostikovaní tejto nákazy a navrhoval konkrétne opatrenia na jej tlmenie a prevenciu.

Úspešne sa zaoberal diagnostikou a liečbou hniloby včelieho plodu. Táto choroba sa objavila na južnom Slovensku. Študoval vývoj choroby v spolupráci s doc. Dr. Hankom, navrhli aj spôsob tlmenia a prevencie. V zriadenej karanténe preskúmali aj rôzne medikamenty.

Po dobu 10 rokov viedol zdravotnú komisiu pri UVSZV a to v ťažkom období, keď sa začínal boj s varrozou na Slovensku. V tomto období sa zúčastňoval na početných konferenciách a seminároch doma i v zahraničí, kde aktívne vystupoval a oboznamoval účastníkov

s problematikou chorôb včiel na Slovensku.

MVDr. Roško bol aj publikačne veľmi aktívny. Podieľal sa na vypracovaní nasledovných publikácií: *Rukoväť pre včelárskych, zdravotných pracovníkov, Varróza - klieštikovitost včiel*, ktorú vydal UVSZV v Bratislave, *Choroby včiel a ich prevencia* a spolu s MVDr. Halašom „*Veterinárska hygiena včelích produktov*“. Bol spoluautorom: Fried K., Laurenčík P. a kol.: *Vademecum veterinárneho lekára*. II. Vydanie. Bratislava, 1969.

Pravidelne prispieval do časopisu „*Včelár*“ a odborných veterinárskych časopisov. Prezentoval v nich svoje skúsenosti a návrhy na včelársku problematiku.

MVDr. Roško sa dlhé roky angažoval v Slovenskom zväze včelárov. Bol predsedom základnej, neskôr okresnej včelárskej organizácie v Košiciach. Dlhé roky bol členom predsedníctva UVSZV a predsedom zdravotnej komisie. Niekoľko rokov vykonával funkciu tajom-

níka parazitologickej komisie pre Štátnu veterinársku správu SR a bol inšpektorom pre choroby včiel. V spolupráci so Štátnou veterinárnou správou Slovenska a Česka a včelárskych zväzov sa podieľal na vypracovaní smerníc na tlmenie a prevenciu chorôb včiel.

Za dlhoročnú úspešnú prácu boli mu udelené viaceré vyznamenania UVSZV a Štátnej veterinárnej správy. Na VI. zjazde Zväzu včelárov v Košiciach mu udelili medailu „Za záslužnú prácu v prospech SZV“.

MVDr. Rošku charakterizujú pozitívne osobné črty. Je skromný, priateľský, pracovitý, erudovaný odborník, a preto je v širokej včelárskej pospolitosti obľúbený a vážený. Ako vedúci pracovník snažil sa vytvárať dobré medziľudské vzťahy. Vážil si ľudí, ich prácu a snažil sa ich objektívne hodnotiť.

Do ďalších rokov života želáme jubilantovi zdravie a rodinnú pohodu.

J. Jantošovič, J. Elečko

Za MVDr. Júliusom MELČICKÝM

29. decembra 2008 sa početná veterinárna pospolitosť a obyvatelia žitnoostrovej dediny Topoľníky v okrese Dunajská Streda na miestnom cintoríne rozlúčili s bývalou významnou osobnosťou veterinárnej služby MVDr. Júliusom Melčíckým. Stalo sa to len štyri mesiace po jeho peknom životnom jubileu - 85 rokoch. Odišiel jeden z posledných veľkých predstaviteľov a budovateľov samostatnej veterinárnej služby, ktorá sa začala 1. júla 1960 po územnej reorganizácii a kedy vznikli samostatné odborné i ekonomické celky v rámci zlúčených a novovytvorených okresov. Na čele tejto organizácie stál v Dunajskej Strede vyše 25 rokov. Predtým vyše troch rokov bol vedúcim veterinárnej organizácie v rámci vtedajších poľnohospodárskych odborov ONV v Čalove, dnes Veľký Meder.

Od svojej mladosti bol rodený poľnohospodár, do čoho ho zasväcoval jeho otec, popredný pracovník v Semenárskom majetku v Bučanoch pri Trnave.

Narodil sa 23. augusta 1923 v Bratislave, vyrastal však na poľnohospodárskom veľkostatku v Bučanoch. Po maturite v Bratislave, ako to kázala rodinná tradícia, začal študovať na poľnohospodárskej univerzite, kde vydržal

dva roky. Začala ho však priťahovať veterinárna medicína, preto štúdium prerušil a hneď po vojne začal študovať na Vysokej škole veterinárnej v Brne, kde štúdium ukončil v roku 1951. Nasledovali dva roky praxe na insemináčnej stanici býkov v Bučanoch, kde sa podieľal na zavádzaní inseminácie hovädzieho dobytku. Po absolvovaní základnej vojenskej služby bol poverením poľnohospodárstva preložený do vtedajšieho okresu Čalovo.

Začiatky budovania novej organizačnej veterinárnej štruktúry v novozriadenom okrese nebolo jednoduché. Nákazová situácia bola veľmi pestrá, hustota zvierat i v tom čase bola vysoká, a to všetko prinášalo so sebou potrebu denného riešenia množstva odborných, prevádzkových, organizačných, ale aj personálnych problémov. Zvlášť, keď v tom čase bola v okrese pomerne veľká fluktuácia veterinárnych lekárov, z ktorých nie každý sa vedel prispôsobiť náročnému pracovným podmienkam. O to väčšia bola osobnosť Dr. Melčíckého, ktorý sa vedel obklopiť vynikajúcimi vedúcimi pracovníkmi, ktorí boli ochotní a schopní realizovať s pomerne veľkým štábom veterinárnych lekárov, veterinárnych technikov, ako aj ostatných pracovníkov všetky zámery, kto-

ré v tom čase musela veterinárna služba riešiť. A že sa im to spolu darilo svedčí skutočnosť, že v súťaži medzi okresnými veterinárnymi zariadeniami sa OVZ Dunajská Streda veľa rokov umiestňovala na prvom mieste.

So zosnulým sa za všetkých veterinárnych lekárov a pracovníkov rozlúčil MVDr. Rudolf Kórósi. V smútočnej reči vyslovil úprimnú sústrasť pozostalým, poďakoval za statočne odvedenú úspešnú prácu zosnulého v prospech celej veterinárnej služby.

Češť jeho pamiatke!

J. Blecha, D. Rajský

Zomrela MVDr. Elena RYBOŠOVÁ, CSc.

Dňa 14. novembra 2008 sme sa rozlúčili s našou kolegyňou a priateľkou MVDr. Elenou Rybošovou, CSc., ktorá nás po ťažkej chorobe navždy opustila vo veku 71 rokov.

MVDr. Elena Rybošová, CSc., sa narodila 8. marca 1937 v Rožňave. Po maturite na Gymnázii v Košiciach, začala pracovať na Katedre patologickej fyziológie Vysokej školy veterinárskej v Košiciach ako laborantka. Zároveň na tejto vysokej škole ukončila v roku 1969 externé štúdium v odbore všeobecné veterinárske lekárstvo. V roku 1964 stála pri

zrode novovzniknutého Oddelenia fyziológie hospodárskych zvierat na Ústave experimentálnej biológie. Oddelenie sa neskôr stalo samostatným ústavom Slovenskej akadémie vied pod názvom Ústav fyziológie hospodárskych zvierat SAV. Od začiatku svojej vedeckej práce sa špecializovala na štúdium dusíkového metabolizmu prežúvavcov, hlavne v oblasti využívania močoviny ako zdroja dusíka.

V roku 1977 obhájila kandidátsku dizertačnú prácu na tému Močovina a amidický

dusík v dusíkovom metabolizme prežúvavcov. Výsledky svojej práce premietla do viacerých domácich a zahraničných vedeckých publikácií. Počas svojho pôsobenia na ÚFHZ sa podieľala na riešení mnohých výskumných úloh a tiež pri výchove aspirantov.

MVDr. Elena Rybošová, CSc., bola vynikajúcou spolupracovníčkou a človekom stále ochotným pomôcť, a preto budeme na ňu spomínať s úctou.

Doc. RNDr. Peter Javorský, DrSc.
a spolupracovníci ÚFHZ SAV

Z našich radov odišli

MVDr. Štefan KUBIŠ, zomrel dňa 22.12.2008, vo veku 71 rokov

MVDr. Ján VÉGH, zomrel dňa 13.1.2009, vo veku 84 rokov

MVDr. Pavel LABÁTH, zomrel dňa 18.1.2009, vo veku 80 rokov

Štefan Basanda, zomrel dňa 16.2.2009, vo veku nedožitých 80 rokov